

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2024-1043

9.12.2024

KLP Skadeforsikring AS

Bilansvar

Regresskrav – bilfører - anvendelsesområdet fal. § 13-13 – bal. § 12.

Skadevolder var innblandet i en trafikkulykke, da hun som fører av en bil kjørte på en syklist. Skadevolder ble av tingretten dømt for overtredelse av veitrafikkloven, og ble blant annet dømt til å betale oppreisningserstatning til skadelidte. Foretaket utbetalte totalt kr 399 613 i erstatning til skadelidte under ansvarsforsikringen, inkludert utgifter til advokat. Foretaket krevde deretter regress av skadevolder, lempet til kr 328 140. Etter klage lempet foretaket kravet ytterligere til kr 40 000 av hensyn til skadevolders økonomiske bæreevne. Saken reiste spørsmål om bestemmelsene i fal. § 13-13 kommer analogisk til anvendelse på regresskrav etter bilansvarsloven. Med henvisning til rettspraksis konkluderte nemnda med at foretakets regress etter bal. § 12 mot andre enn egen forsikringstaker, ikke omfattes av fal. § 13-13. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Skadevolder var innblandet i en trafikkulykke 19.7.22, da hun som bilfører kjørte på en syklist. Bilen hun kjørte var ansvarsforsikret i foretaket.

Skadevolder ble av tingretten dømt for brudd på veitrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3. Fra rettens begrunnelse siteres:

Retten finner det bevist utover enhver rimelig og fornuftig tvil at tiltalte handlet grovt uaktsomt da ulykken oppsto. Hun var ikke tilstrekkelig aktpågivende da hun ikke så syklisten som kom kjørende på sykkelstien i nordgående retning i (...). Retten har i denne vurderingen vektlagt at krysset var oversiktlig da retten legger til grunn at tiltalte ikke hadde biler foran seg da hun kjørte opp (...) og ut i krysset, fornærmede syklet på en tydelig markert sykkelsti, og tiltalte hadde vikeplikt for fornærmede. Tiltalte kjørte sakte opp en vei uten trafikk, og hadde følgelig god tid til å skaffe seg oversikt over trafikkbildet. Når så ikke skjedde, finner retten at tiltalte har vært uoppmerksom av et slikt omfang at dette må betegnes som grovt uaktsomt. Ved kryssing av en sykkelsti inn i et kryss, fordrer det ekstra overvåkenhet fra bilførerne.

Av domsslutningen fremgår at skadevolder blant annet ble dømt til å betale oppreisningserstatning til skadelidte på kr 40 000.

Under henvisning til dommen fra tingretten, sendte foretaket varsel om at det ville kreve regress etter bilansvarsloven § 12, og at det ville komme tilbake til størrelsen på kravet og betalingsdetaljene, så snart skadeomfanget var klarlagt og erstatningsoppgjøret var avsluttet, jf. brev av 22.8.23.

Nedbetalingsavtale for oppreisningskravet på kr 40 000 ble sendt skadevolder i brev fra Statens innkrevingssentral 25.10.23.

Foretaket innhentet journalopplysninger iht. fullmakt fra skadelidte, og fremla saken for sin rådgivende lege som konkluderte med en total skaderelatert vmi på 22-23 %, hvorav 7-8 % utgjorde en nerveskade som burde være en sak for NPE. Foretaket fremsatte tilbud til skadelidte

om erstatning på til sammen kr 278 140, fordelt på erstatningspostene menerstatning (kr 218 140), varig uførhet (kr 50 000) og påførte/fremtidige merutgifter/tap av hjemmearbeid (kr 10 000), i tillegg til salær, jf. brev av 5.1.24.

Tilbudet ble akseptert av skadelidte i e-post 12.1.24. Etter ytterligere korrespondanse aksepterte foretaket å dekke kr 91 473 i utgifter til advokat, i tillegg til de kr 30 000 som var utbetalt á konto, jf. e-post fra foretaket 25.1.24.

Foretaket sendte samme dag krav om regress til skadevolder pålydende kr 328 140, med betalingsfrist innen 1.3.24, jf. brev av 25.12.4. Foretaket informerte samtidig om at skadevolder kunne ta skriftlig kontakt for inngåelse av nedbetalingsavtale.

Påminnelse/inkassovarsel ble sendt til skadevolder i brev av 3.5.24, og kravet ble sendt til inkassoforetaket 5.6.24.

Under henvisning til skadevolders økonomiske bæreevne, besluttet foretaket å redusere regresskravet mot skadevolder ytterligere fra kr 328 140 til kr 40 000, med tilbud om å nedbetale kravet med kr 2 000 /mnd. fra januar 2025, jf. e-post av 8.8.24.

Skadevolder har i det vesentlige anført at foretaket ikke kan kreve regress for utbetalingen til skadelidte. Skadevolder mottok først et regresskrav på kr 328 140. Dette kravet mottok hun via inkassoforetaket. Skadevolder var ikke kjent med dette kravet og fikk ingen nærmere forklaring verken fra inkassoforetaket eller fra foretaket. Senere fikk hun et nytt krav på kr "342 072,64", men med tilbud om kun å betale kr 40 000 og avbetalingsavtale på kr 2 000/mnd. Etter skadevolders oppfatning ble dette gjort for å skremme henne. Hun følte at hun ble truet og skremt med et så stort beløp, og at hun ble presset *"for å snu hennes tanker og gå inn i forsvar ved å glemme/stoppe sitt krav fra KLP"*. Skadevolder mener fortsatt foretaket skal dekke de kr 40 000 som hun ble dømt til å betale, da dette er ansvarsforsikringssak som hun tegnet og betalte for.

Foretaket har i det vesentlige anført at det kan kreve regress for erstatningsutbetalingen etter bal. § 12 første ledd bokstav a. Skadevolder er av tingretten dømt for å ha opptrådt grovt uaktsomt ved trafikkulykken. Dommen er rettskraftig, og det er ikke tvilsomt at foretaket har hjemmel for å kreve regress av skadevolder i dette tilfellet. Foretaket opprettholder kravet, og kravets størrelse, men står ved tilbudet om lemping av kravet ned til kr 40 000 og at skadevolder har anledning til å inngå nedbetalingsavtale med foretaket for dette beløpet, med kr 2 000/mnd. fra januar 2025 og i inntil 20 måneder. Foretaket bestriker at fal. § 13-13 kommer til anvendelse ved regresskrav etter bal. Det er ukorrekt av nemnda å fortsette en uhjemlet praksis om at fal. § 13-13 (tilsvarende fal. § 4-14) gjelder ved regresskrav etter bal. § 12, når det ikke er støtte for dette i andre rettskilder. Nemndsavgjørelser må være i samsvar med en ensartet lovforståelse. Det er ikke tilstrekkelig rettslig grunnlag, slik som i 2022-494, at nemnda viderefører en praksis basert på tidligere saker der en bestemmelse ble tolket i klagers favør. Dette gjelder spesielt når nemnda selv i den aktuelle saken uttrykker tvil om tolkningen de utøver. Foretaket ser ingen hinder for at nemnda kan endre sitt syn på fal. § 13-13 (tilsvarende fal. § 4-14) i forbindelse med regresskrav etter bal. § 12, og viser til nemndas justering av egen forståelse av arbeidsulykkebegrepet i 2024-55 og 2024-45.

Subsidiært, dersom nemnda skulle komme til at fal. § 13-13 får anvendelse på regresskrav etter bal. § 12, frafaller foretaket anførselen om at det er gitt rettidig varsel. Videre erkjenner foretaket at manglende informasjon om klagemuligheter etter fal. § 13-13 under alle omstendigheter vil være fellende, med den følge at kravet bortfaller.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om forsikringsavtaleloven (fal.) § 13-13 kommer til anvendelse på regresskrav etter bal. § 12, og i benektende fall om foretaket kan kreve regress på kr 40 000.

Reklamasjonsbestemmelsen i § 13-13 gjelder foretakets plikt til å varsle, og lyder slik:

Vil forsikringsforetaket gjøre gjeldende at det etter en av reglene i dette kapitlet er helt eller delvis fri for ansvar eller har rett til å si opp forsikringen, skal foretaket gi forsikringstakeren eller den som er berettiget til forsikringsytelsen, beskjed i et skriftlig dokument om sitt standpunkt. Beskjeden skal gis uten ugrunnet opphold etter at foretaket ble kjent med det forhold som medfører at reglene kan anvendes. I denne forbindelse skal foretaket også gi orientering om adgangen til å benytte utenrettslige tvisteløsningsordninger, eventuelt om andre muligheter for å få prøvd saken utenfor domstolene.

Forsømmer forsikringsforetaket å gi slik beskjed, mister det retten til å påberope seg forholdet. Ved livsforsikring skal foretaket samtidig som det gir beskjed etter første ledd første punktum, registrere i livsforsikringsregisteret at det har påberopt seg forholdet.

I denne saken er det tale om forsikringsforetakets regress mot annen enn forsikringstaker, det vil si mot annen enn kontraktspart. Etter nemndas syn kommer ikke fal. § 13-13 til anvendelse i tilfeller hvor forsikringsforetaket retter et regresskrav etter bal. § 12 mot andre enn forsikringstaker selv. Det å anvende fal. § 13-13 i tilfeller hvor foretaket retter regress mot annen enn forsikringstaker selv, har ikke rettskildemessig støtte i lovens ordlyd, forarbeider eller i andre rettskildefaktorer, herunder retts- og nemndspraksis. Derimot er det i lagmannsrettspraksis lagt til grunn at § 4-14 (som tilsvarer § 13-13) ikke kan anvendes ved avkortning i henhold til bal. § 4, jf. § 7 når bilens fører ikke var forsikringstaker i henhold til forsikringsavtalen, se LH-1995-267 og LB-2019-167362. Det gjelder heller ingen tilsvarende reklamasjonsregel utenfor kontraktsforhold, slik at f.eks. en regress etter annen skade enn bilansvar heller ikke vil være underlagt reklamasjonsreglene i fal.

Nemnda har etter dette kommet til at fal. § 13-13 ikke får anvendelse ved regresskrav etter bal. § 12. Foretaket kan kreve regress.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).